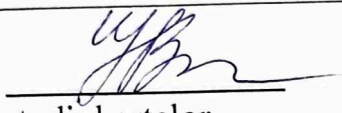
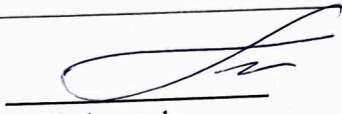

MINISTERUL CULTURII AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
ACADEMIA DE MUZICĂ, TEATRU ȘI ARTE PLASTICE
ȘCOALA DOCTORALĂ ARTE ȘI STUDII CULTURALE

APROB: Doctor în studiul artelor, Profesor universitar Svetlana BADRAJAN Director Școală doctorală Arte și Studii culturale	APROB: Doctor în studiul artelor, Profesor universitar Tatiana BEREZOVICOVA Președinte al Consiliului Științific al Școlii Doctorale Proces verbal nr. _____
---	--

CURRICULUM
la disciplina

**CARACTERUL SINTETIC ȘI POLIFONIC
AL ARTEI CINEMATOGRAFICE**
ciclul III de studii universitare (Doctorat)

Domeniul de formare profesională:	654. Arte audiovizuale
Programul de studiu:	654.02 Artă cinematografică, televiziune și alte arte audiovizuale (cercetare/creație)
Forma de învățământ:	(cu frecvență/ cu frecvență redusă)

Autor:
Dumitru Olărescu,
Conf.univ., dr, Maestru în Artă

(semnătura)

Chișinău, 2025

CUPRINS

I.	Preliminarii	2
II.	Repere conceptuale	2
III.	Competențe generale ale disciplinei	3
IV.	Competențe specifice ale disciplinei	3
V.	Administrarea disciplinei	4
VI.	Unități tematice și repartizarea orientativă a orelor	4
VII.	Obiectivele de referință și unități tematice	5
VIII.	Organizarea lucrului individual al doctorandului	10
IX.	Evaluarea disciplinei	11
X.	Bibliografie	12

I. PRELIMINARII

Arta cinematografică este considerată, prin excelență, o artă sintetică (A Șaptea Artă, conform lui Ricciotto Canudo) care integrează elemente expresive și structurale din arte preexistente (literatură, teatru, muzică, arte vizuale) și tehnologii moderne. Studiul acestui caracter sintetic presupune o analiză a modului în care diferitele componente (imagini, sunet, narațiune, mișcare, timp) interacționează pentru a forma un discurs audiovizual unitar.

Disciplina explorează caracterul polifonic al limbajului filmic, referindu-se la suprapunerea și interacțiunea straturilor sale de expresie: polifonia vizuală (culori, forme, compoziție), polifonia sonoră (muzică, dialog, zgomote) și polifonia temporală/spațială (montajul și juxtapunerea cadrelor/scenelor). Obiectivul este de a oferi doctoranzilor instrumentele conceptuale pentru a dezmembra și reasambla opera cinematografică. Scopul disciplinei "Caracterul sintetic și polifonic al artei cinematografice" este de a oferi studenților doctoranzi o înțelegere avansată și o perspectivă critică asupra naturii complexe, hibride și inter-artistice a operei cinematografice.

Acest scop se realizează prin înzestrarea viitorilor cercetători cu abilitățile necesare pentru a analiza filmul ca o sinteză dinamică de limbaje artistice (imagini, sunet, muzică, narațiune, mișcare) și pentru a discerne modul în care aceste straturi se suprapun (polifonie) pentru a crea sens și emoție.

Scopul fundamental al cursului este formarea doctoranzilor în calitatea de cercetători capabili să abordeze filmul ca pe un sistem complex și integrat, facilitând astfel elaborarea unor teze de doctorat care să depășească analiza unidimensională și să exploreze coeziunea stilistică și semnificațiile generate de interacțiunea componentelor.

II. REPERE CONCEPTUALE

Reperetele conceptuale ale acestei discipline vizează definirea și înțelegerea naturii complexe a filmului ca formă de artă. Acestea stabilesc cadrul teoretic prin care doctoranzii vor aborda analiza operei cinematografice în cercetările lor.

Conceptul de bază al disciplinei este cel de Artă sintetică (sau hibridă). Cinematografia este examinată ca un punct culminant al aspirației culturale de a crea o Operă de artă totală (*Gesamtkunstwerk*), termen popularizat de Richard Wagner. Filosoful și criticul Ricciotto Canudo, în manifestul său din 1911, a numit filmul „A Șaptea Artă”, deoarece reușește să integreze elemente din "Artele Spațiului" (pictură, sculptură, arhitectură) și "Artele Timpului" (muzică, poezie, dans). Această sinteză nu este o simplă alăturare, ci o transformare. Filmul preia codurile, tehnicile și estetica artelor

preexistente (lumina din pictură, ritmul din muzică, narațiunea din literatură) și le remodelează sub egida unui principiu tehnic fundamental: montajul.

Dacă sinteza se referă la integrarea componentelor (imagine + sunet + narațiune), polifonia expresivă se referă la modul în care aceste componente interacționează simultan și la relațiile complexe dintre ele, generând sens. Acest reper se concentrează pe relația esențială dintre componenta vizuală și cea auditivă, în special după apariția filmului sonor. Spre deosebire de o simplă ilustrare, filmul modern se bazează pe o relație de integrare mutuală. Sunetul oferă o perspectivă spațială și temporală pe care imaginea singură nu o poate oferi (de exemplu, un sunet *off-screen* extinde spațiul dincolo de cadru). Cursul explorează concepte cheie, precum audio-viziunea (Michel Chion), care subliniază că experiența filmului este una unificată. Noțiuni ca diapaza sonoră (capacitatea sunetului de a colora modul în care percepem imaginea) sunt esențiale pentru înțelegerea sintezei complete.

Montajul este considerat mecanismul cheie care permite realizarea sintezei și polifoniei în cinematografie. Dincolo de funcția sa narativă, montajul (în special la S. Eisenstein) este văzut ca o tehnică ce creează un sens nou și superior prin juxtapunerea (sinteza) fragmentelor (teza și antiteza). Montajul este cel care permite comprimarea sau dilatarea timpului (sinteză temporală) și conectarea spațiilor disparate, creând o coerență polifonică care nu există în realitatea fizică, ci doar în discursul filmic.

III. COMPETENȚE GENERALE ALE DISCIPLINEI

Competențe profesionale:

CP1. Analiza profundă a naturii hibride și inter-artistice a operei cinematografice, identificând sursele și referințele ei culturale și estetice.

CP2. Dezvoltarea capacității de a evalua critic interacțiunea dintre limbajele artistice (muzică, imagine, text, mișcare) în construcția sensului filmic.

CP3. Cunoașterea și aplicarea metodelor de analiză care privesc filmul ca un sistem polifonic, capabil să genereze semnificații multiple simultan.

Competențe transversale:

CT1. Proiectarea, organizarea și desfășurarea procesului de cercetare, aplicând cunoștințele și abilitățile acumulate în cadrul studiilor anterioare.

CT1. Elaborarea de cercetări interdisciplinare, integrând teorii din estetică, muzicologie, literatură și filmologie pentru a studia filmul ca sinteză.

CT2. Capacitatea de a comunica și argumenta viziunea personală asupra unității și coerenței stilistice a unei opere audiovizuale complexe.

IV. COMPETENȚE SPECIFICE ALE DISCIPLINEI

Prin studierea disciplinei studenții doctoranzi vor fi capabili la nivel de:

1. Cunoaștere și înțelegere:

- ✓ Să definească și să distingă conceptele de **sinteză** și **polifonie** în contextul artei audiovizuale.
- ✓ Să înțeleagă teoriile istorice (Wagner, Canudo, Eisenstein) care au fundamentat cinematografia ca sinteză a artelor
- ✓ Să definească conceptual și să distingă noțiunile de sinteză, hibridizare inter-artistică și polifonie expresivă în contextul limbajului audiovizual.
- ✓ Să identifice și să explice critic fundamentele teoretice și istorice (Wagner, Canudo, școala sovietică de montaj) care au definit filmul ca artă sintetică.
- ✓ Să înțeleagă relația complexă dintre sunet și imagine (audio-viziune), recunoscând funcțiile de contrapunct și armonie dintre straturile vizuale și cele sonore.
- ✓ Să cunoască și să interpreteze diferitele tipuri de sinteză (cu literatura, cu pictura, cu muzica), analizând modul în care codurile specifice fiecărei arte sunt traduse în coduri cinematografice

2. Aplicare:

- ✓ Să aplice o metodologie de analiză stratificată (*layer analysis*) pentru a descompune și a explica modul în care imaginea, sunetul, muzica și narațiunea conlucrează (sau sunt în disonanță) într-o scenă sau într-o operă integrală.
- ✓ Să aplice o metodologie de analiză stratificată pentru a descompune o scenă sau un film în componentele sale (cromatice, sonore, narative) și pentru a evalua coeziunea lor.
- ✓ Să utilizeze conceptele montajului (vertical, orizontal) pentru a demonstra modul în care sinteza temporală și spațială este realizată la nivel tehnic și narativ.
- ✓ Să selecteze și să aplice concepte din critica muzicală/litereară/artistică (e.g., leitmotiv, simbolism cromatic, cadență) pentru a îmbogăți analiza structurală a operei filmice.
- ✓ Să identifice și să evalueze impactul noilor forme de sinteză (media digitală, realitatea virtuală, jocuri video) asupra tradiției cinematografice.

3. Integrare:

- ✓ Să integreze cunoștințele de sinteză artistică în formularea de teze de cercetare originale, demonstrând influența caracterului polifonic asupra esteticii și mesajului operei.
- ✓ Să elaboreze o analiză critică aprofundată a operei unui regizor, demonstrând modul în care acesta creează o sinteză stilistică personală prin gestionarea elementelor vizuale și sonore.
- ✓ Să coreleze fenomenele de sinteză și polifonie cu contextul cultural mai larg, evaluând modul în care schimbările culturale (e.g., globalizarea) afectează arta sintetică a filmului.
- ✓ Să susțină și să argumenteze o viziune coerentă și interdisciplinară asupra unității operei cinematografice, utilizând un limbaj științific specific și o documentare exhaustivă

V. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Studii cu frecvență

Codul disciplinei	Anul de studii	Semestrul	Total ore			Nr. de ore pe tipuri de activități*				Forma de evaluare	Nr. ECTS	Responsabil pe disciplină
			Total	Contact direct	Studiu individual	C	S	L/P	I			
FOI. 0.001	I	1	210	45	165	2	1			examen	7	Olărescu D.
Total pe disciplină			210	45	165	2	1				7	

Studii cu frecvență redusă

Codul disciplinei	Anul de studii	Semestrul	Total ore			Nr. de ore pe tipuri de activități*				Forma de evaluare	Nr. ECTS	Responsabil pe disciplină
			Total	Contact direct	Studiu individual	C	S	L/P	I			
FOI. 0.001	I	1	210	10	200	2	1			examen	7	Olărescu D.
Total pe disciplină			210	10	200	2	1				7	

Notă *: C = curs, S = seminar, L = ore de laborator, practice, I – ore individuale asistate de profesor.

VI. UNITĂȚI TEMATICE ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR*

Nr.	Unități tematice	Numărul de ore					
		Contact direct				Studiu individ.	Total
		C	S	P/L	I		

Anul I, semestrul 1							
1.	Cinematografia – „a șaptea artă”: rădăcini și fundamente teoretice.	4	2			22	28
2.	Montajul ca principiu sintetic și polifonic	4	2			22	28
3.	Sinteza cu artele vizuale (Pictură, Grafică, Arhitectură)	2	1			12	15
4.	Polifomia cromatică și vizuală	2				8	10
5.	Sinteza cu literatura, teatrul și narațiunea	2	1			12	15
6.	Sunetul, vorbirea și polifonia aurală.	2				8	10
7.	Muzica ca liant sintetic și polifonic.	2	1			12	15
8.	Polifonia timpului și a mișcării (coregrafia și ritmul intern).	2	2			14	18
9.	Sinteza și polifonia în studii de televiziune și media.	2	2			15	19
10.	Noile forme de sinteză în epoca digitală.	4	2			20	26
11.	Studiu de caz: polifonia operei regizorale.	4	2			20	26
	TOTAL	30	15			165	210

*Nr. de ore este indicat pentru studiile cu frecvență.

VII. OBIECTIVELE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI TEMATICE

Nr.	Obiectivele de referință	Unități tematice
1.	Înțelegerea rădăcinilor ideatice ale sintezei. Definirea cinematografiei ca <i>Gesamtkunstwerk</i> modern.	<u>Tema 1. Cinematografia – A Șaptea Artă: rădăcini și fundamente teoretice.</u> Conceptul de <i>Gesamtkunstwerk</i> (R. Wagner) și influența sa. Manifestul "A Șaptea Artă" (R. Canudo). Viziunea futuriștilor și a avangardei despre integrarea artelor în noul mediu.
2.	Cunoașterea principiului de bază al sintezei cinematografice. Analiza funcțiilor montajului ca factor de unitate și polifonie.	<u>Tema 2. Montajul ca principiu sintetic și polifonic.</u> Teoria Montajului Atracțiilor (S. Eisenstein). Montajul vertical și orizontal. Montajul ritmic și tonal. Rolul montajului în sinteza timpului, spațiului și a elementelor eterogene.
3.	Înțelegerea impactului artelor vizuale asupra limbajului filmic.	<u>Tema 3. Sinteza cu artele vizuale (Pictură, Grafică, Arhitectură).</u> Filmul și fotografia: de la <i>tableau vivant</i> la compoziția de cadru. Influența curentelor picturale (Expresionism, Suprerealism, Impresionism) asupra <i>mise-en-cadre</i> . Arhitectura și spațiul filmat.
4.	Cunoașterea funcțiilor estetice și narrative ale culorii în film.	<u>Tema 4. Polifonia cromatică și vizuală.</u> Teoria culorilor și simbolismul lor în cinematografie. Contrapunctul cromatic. Lumina ca element de sinteză și expresie (pictura cu lumini).
5.	Analiza relației fundamentale dintre film și arte narrative.	<u>Tema 5. Sinteza cu literatura, teatrul și narațiunea.</u> Adaptarea literară – o sinteză structurală. De la limbajul verbal la cel vizual. Teatrul filmat vs. Cinematografia. Funcția <i>Voice-over</i> -ului și a textului scris în economia operei.
6.	Definirea sunetului ca element esențial, nu doar auxiliar.	<u>Tema 6. Sunetul, vorbirea și polifonia aurală.</u>

		Tranziția la filmul sonor și refuzul „Vorbei ca Ilustrație” (Manifestul din 1928). Importanța <i>sound design</i> -ului. Relația dintre sunet <i>in</i> și <i>off-screen</i> .
7.	Analiza rolului muzicii în sinteza emoțională și narativă a filmului.	<u>Tema 7. Muzica ca liant sintetic și polifonic.</u> Funcțiile muzicii de film (diegetică/extradiegetică). Muzica ca <i>Leitmotiv</i> și ca factor de coeziune narativă. Contrapunctul audio-vizual (T. Adorno, S. Eisenstein).
8.	Înțelegerea modului în care artele timpului (dans, muzică) se integrează în film.	<u>Tema 8. Polifonia timpului și a mișcării (coregrafia și ritmul intern).</u> Filmul ca artă temporală. Ritmul intern al cadrului și ritmul secvențial (montaj). Dansul, mișcarea camerei și coregrafia acțiunilor ca elemente de sinteză.
9.	Cunoașterea modului în care televiziunea și alte medii realizează sinteze specifice.	<u>Tema 9. Sinteza și polifonia în studii de televiziune și media.</u> Formatul TV ca sinteză rapidă de informație (știri, publicitate). Caracterul polifonic al ecranului multiplu (split-screen, ferestre). Sinteza între <i>live</i> și <i>înregistrat</i> .
10.	Analiza noilor forme de sinteză impuse de mediul digital.	<u>Tema 10. Noile forme de sinteză în epoca digitală.</u> Cinematografia și Jocurile Video (game-design și naratologia filmică). Realitatea Virtuală (VR) și <i>experiența totală</i> . Hipertextul și sinteza informațională.
11.	Aplicarea practică a cunoștințelor pe creația unui autor.	<u>Tema 11. Studiu de caz: polifonia operei regizorale.</u> Analiza modului în care un autor major (e.g., Tarkovski, Kurosawa, Kubrick, Lynch) realizează o sinteză stilistică personală a elementelor vizuale, sonore și narrative.

VIII. ORGANIZAREA LUCRULUI INDIVIDUAL AL STUDENTULUI-DOCTORAND

Nr.	Unități tematice	Lucrul individual al studenților	Ore
1.	Cinematografia – „a șaptea artă”: rădăcini și fundamente teoretice.	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Tematica orientativă: Analizați critic manifestul lui Ricciotto Canudo și argumentați (într-un mini-eseu) care dintre „Artele timpului” (muzica, poezia, dansul) este integrată cel mai eficient în filmul modern și de ce.	22
2.	Montajul ca principiu sintetic și polifonic	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Alegeți o scenă de non-fricțiune (documentar sau știri) și identificați utilizarea montajului vertical (relația imagine-sunet) și montajului orizontal (relația cadru-cadru), explicând cum aceste tehnici creează un sens narativ sintetic.	22
3.	Sinteza cu artele vizuale (Pictură, Grafică, Arhitectură)	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Realizați un studiu de caz pe un film, identificând o influență arhitecturală sau picturală specifică (e.g., Art Nouveau, De Chirico, Minimalism) în designul de	12

		producție și compoziția de cadru, detaliind cum această sinteză îmbogățește estetica filmului.	
4.	Polifomia cromatică și vizuală	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei. Tematica orientativă: Analizați rolul simbolismului cromatic (utilizarea dominantă a roșului, a albastrului, etc.) într-o operă a unui regizor (e.g., Krzysztof Kieślowski, Dario Argento) și explicați cum această polifonie vizuală contribuie la structura tematică a filmului.	8
5.	Sinteza cu literatura, teatrul și narațiunea	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Comparați o scenă de dialog dintr-o adaptare după o piesă de teatru cu varianta ei cinematografică. Analizați modul în care polifonia camerei (unghiuri, prim-planuri) și montajul au sintetizat și au transformat spațiul teatral și discursul verbal.	12
6.	Sunetul, vorbirea și polifonia aurală.	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei. Tematica orientativă: Selectați o secvență cu un dialog complex și descrieți stratificarea polifoniei aurale: cum sunt echilibrate sau puse în contrapunct vocea, zgomotele diegetice (efecte sonore) și siluetele sonore (soundscape-ul ambiental) pentru a crea atmosferă.	8
7.	Muzica ca liant sintetic și polifonic.	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Analizați utilizarea muzicii extradiegetice (coloana sonoră) ca liant narativ sau ca sursă de contrapunct (opus acțiunii) într-un film la alegere. Argumentați funcția psihologică sau narativă a muzicii în sinteza finală a operei.	12
8.	Polifonia timpului și a mișcării (coregrafia și ritmul intern).	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Investigați o secvență de acțiune sau dans. Comparați ritmul intern al mișcării personajelor în cadru (coregrafia) cu ritmul montajului (secvențial) și explicați cum se realizează sinteza acestor două ritmuri temporale.	14
9.	Sinteza și polifonia în studii de televiziune și media.	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Examinați formatul unui talk-show sau al unei emisiuni de știri, identificând minim 4 elemente care creează o polifonie informațională (e.g., split-screen, texte derulante, grafică animată) și evaluați impactul lor asupra percepției publicului.	15
10	Noile forme de sinteză în epoca digitală.	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă:	20

		Discutați modul în care tehnologia Deepfake sau Inteligența Artificială (AI) afectează caracterul sintetic al filmului, analizând etica și estetica noilor forme de sinteză a fețelor, vocilor și performanțelor actoricești.	
11.	Studiu de caz: polifonia operei regizorale.	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Alegeți un regizor major (e.g., Andrei Tarkovski, Akira Kurosawa, David Lynch) și elaborați o analiză despre cum acesta creează o sinteză stilistică personală prin gestionarea consecventă a polifoniei (audio-vizuale, spațio-temporale) în cel puțin două filme diferite.	20
Total ore:			165

IX. EVALUAREA DISCIPLINEI

1. Tipurile, modalități și forme de evaluare

<i>Tipul evaluării</i>	<i>Perioada evaluării</i>	<i>Modalități și forme de evaluare</i>	<i>Ponderea din nota finală</i>
Evaluarea curentă	Pe parcursul semestrului	Evaluare orală: răspunsuri la seminare	60 %
Evaluarea periodică	Testul în săptămâna 7 Evaluarea mixtă în săptămâna 14	Evaluare scrisă: test Evaluare mixtă: prezentarea referatului și bibliografiei la tema cercetării cu comentarii	
Evaluarea semestrială	În perioada sesiunii	Evaluare scrisă: test	40 %

2. Criteriile de apreciere a cunoștințelor/deprinderilor

<i>Notă</i>	<i>Pentru a obține o notă respectivă studentul trebuie:</i>
10 (A)	demonstratie excelentă a înțelegerii caracterului sintetic și polifonic al filmului. Prezentarea unei analize complexe (referat) care aplică în mod original conceptele studiate.
9 (B)	să cunoască bine materialul teoretic, să realizeze testul cu greșeli ne semnificative și să participe la toate seminarii, să prezinte referatul și bibliografia
8 (C)	să cunoască suficient de bine materialul teoretic, să realizeze testul cu anumite greșeli și să participe la trei seminare, să prezinte referatul și bibliografia
7 (D)	cunoașterea principalelor teorii și capacitatea de a le aplica. Realizarea referatului cu o bună argumentare, dar cu mici neclarități metodologice.
6 (E)	să cunoască satisfăcător materialul teoretic, să realizeze testul cu mai multe greșeli, să participe la cel puțin unul din seminare, să prezinte referatul și bibliografia

5 (E)	să cunoască la un nivel minim materialul teoretic și să realizeze testul cu mai multe greșeli, să prezinte referatul și bibliografia, cunoașterea la un nivel minim a conceptelor cheie (sinteză, polifonie). Prezentarea referatului cu deficiențe de structură și metodă.
4 (FX)	să cunoască la un nivel minim materialul teoretic, să realizeze testul final cu foarte multe greșeli, să nu prezinte referatul și bibliografia, cunoașterea insuficientă a materialului. Absența unei analize structurate și a referatului.
3, 2, 1 (F)	să nu cunoască deloc materialul teoretic, să nu realizeze testul final, să nu prezinte referatul și bibliografia

X. BIBLIOGRAFIE

I. Obligatorie

1. *A șaptea artă* (antologie de articole). În două volume. București: Meridiane, 1966.
2. Copel, Moscu. *Filmul în epoca digitalului*. București: UNATC Press, 2008.
3. Damian, Laurențiu. *Filmul documentar*. Încă ceva în plus. București: Editura Tehnică, 2003.
4. Guido Aristarco. *Cinematografia ca artă*. București: Meridiane, 1965.
5. Leu, Vlad. *Arta filmului documentar*. București: Editura Victor, 2011.
6. Lucian Bratu. *Drumul spre artă al cinematografului*. București: Meridiane, 1990.
7. Marcel Martin. *Limbaajul cinematografic*. București: Meridiane, 1981.
8. Olărescu Dumitru. *Filmul. Valențele poeticului*. Chișinău: Epigraf, 2000.
9. Olărescu, D. *Poezia realității în formule cinematografice*. Chișinău: Epigraf, 2020.
10. Olărescu, Dumitru. *Hermeneutica filmului de artă*. Chișinău: Epigraf, 2017.
11. Plămădeală A-M., D. Olărescu, V. Tipa. *Arta cinematografică din Republica Moldova*. Chișinău: Grafema Libris, 2014.
12. Plămădeală, Ana-Maria. *Кино, фольклор и литература*. Chișinău: Știința, 1985.
13. Rădulescu, Mihaela Șt. Metodologia cercetării științifice: elaborarea lucrărilor de licență, masterat, doctorat. București: Editura Didactică și Pedagogică, 2006.
14. Robert Grelier. *Joris Ivens*. București: Meridiane, 1968.
15. Базен, А. *Что такое кино?* Москва: Искусство, 1972.
16. Власов М. *Виды и жанры киноискусства*. Москва: Искусство, 1976.
17. Дробашенко, С. *Феномен достоверности*. Очерки теории документального кино. Москва: Наука, 1972.
18. Кракауер, З. *Природа фильма*. Москва: Искусство, 1974.
19. Лотман, Ю. *Семиотика кино и проблемы киноэстетики*. Таллинн, 1973.
20. Мартыненко, Ю. *Проблемы теории документального фильма*. Москва: Искусство, 1976.
21. Рошаль, Л. *Дзига Вертов*. Москва: Искусство, 1982.
22. Флаэрти, Р. *Статьи, сценарии*. Москва: Искусство, 1980.

23. Фрейлих, С. *Теория кино*. Москва: Искусство, 1992.
24. Эйзенштейн, С. *Избранные произведения* в 6-ти томов. Москва: Искусство, 1970.

Suplimentară:

1. Bunescu, Mircea. *Determinări estetice ale imaginii de film și televiziune*. București: Paideia, 2010.
2. Collin, Simon. *Dicționar de multimedia*. Englez-român, ediția a doua. Traducere de Irina –Margareta Nistor. S.l.: Editura Universal Dalsi, 2001.
3. Ilieșiu, Sorin. *Narativitatea imaginii de film*. Iași: Junimea, 2012.
4. Moraru, Ion. *Știința și filosofia creației*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1995.
5. Plămădeală Ana-Maria. *Mitul și filmul*. Chișinău: Știința, 2001.
6. STOICA, Dan. *Curs de metode bibliografice de cercetare*. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2000.
7. Правда кино и «киноправда». Москва: Искусство, 1967.
8. Современный документальный фильм. Сборник статей под ред. С. Дробашенко. Москва: Искусство, 1970.
9. <http://eit.europa.eu>
10. <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020>
11. <http://ec.europa.eu/europe2020>
12. <http://www.eli-np.ro>